

روزنه	

دستیابی چین به موشک «غیرممکن»

● بر اساس گزارش‌سی جدید، چین سلاحي را آزمایش کرده که پیش‌تر گمان می‌رفت ساخت آن غیرممکن باشد. به گزارش ایندیندنت، بر اساس این گزارش، این کشور برای آزمایش این سلاح مافوق صوت، موشکی را از فضاییمای دیگری پرتاب کرد که خود دست‌کم با پنج برابر سرعت صوت در آسمان حرکت می‌کرده است. در این گزارش آمده که پیش‌تر گمان می‌رفته ساخت این فناوری ممکن نباشد و متخصصان ایالات متحده درست نمی‌دانند چین در واقع چطور توانسته است این آزمایش را انجام دهد. با آنکه این آزمایش در ماه جولای انجام شد و همان موقع نیز در اخبار آمد، ماهیت این پیشرفت بزرگ اولین‌بار در گزارش جدیدی فاش شد که فایننشیال‌تایمز منتشر کرده است. در این مقاله آمده که متخصصان با واکاوی داده‌ها کوشیده‌اند دریابند چطور چین توانسته است این فناوری را بسازد و این موشک دقیقا به چه کاری می‌آید.

در این آزمایش، چین ابتدا آنچه را حامل لغزشی مافوق صوت «اچ‌جی‌وی» (HG۷) می‌نامد، با موشک به فضا فرستاده که بعد از ورود مجدد به جو، با سرعت بیش از پنج برابر سرعت صوت به سوی هدف پرواز کرده است. حامل لغزشی مافوق صوت به علت سرعت

سیر زیادی که دارد، می‌تواند مانند جنگ‌افزاری مستقل عمل کند اما چین اعلام کرده است از آن برای حمل سایر موشک‌ها هم استفاده می‌کند. بر اساس گزارش جدید، اچ‌جی‌وی سپسی توانسته است موشک مجزایی را پرتاب کند. این موشک بر فراز دریای چین جنوبی از آن جدا شده است. بر اساس گزارش فایننشیال‌تایمز، گویا این موشک به سوی هدفی شلیک نشده و در آب فرود آمده و همین باعث سردرگمی بیشتر کارشناسان ایالات متحده شده است.

ایسن امر درک علت ساخت این موشک را دشوارتر کرده است. برخی معتقدند ممکن است از آن برای نابودکردن سامانه‌های دفاعی موشکی استفاده شود که برای مثال در جنگ ممکن است برای متوقف‌سازی این جنگ‌افزار مافوق صوتی به کار گرفته شود. روسیه و ایالات متحده به‌طور مستقل روی فناوری‌های مشابهی کار می‌کنند، اما چنین آزمایشی موفق می‌تواند نشان‌دهنده این باشد که چین خیلی از آنها جلوتر است.

ژنرال دیوید تامپسون، معاون عملیات فضایی، در نشست امنیت بین‌المللی هالیفاکس گفت: «ما از نظر برنامه‌های مافوق صوت به اندازه چینی‌ها یا روس‌ها پیشرفته نیستیم. ما باید هرچه سریع‌تر به آنها برسیم». تامپسون از بوروکراسی و نگرانی درباره هزینه‌ها به‌عنوان برخی از دلایل عقب‌ماندن آمریکا از رقبای خود یاد کرد. او استدلال کرد واشنگتن باید «در موقعیتی قرار گیرد که ما آماده باشیم کمی بیشتر ریسک کنیم و خطر شکست را مقداری بیشتر بپذیریم تا بتوانیم روندهای خود را تسریع کنیم».

ارتش آمریکا قصد دارد تا پایان سال مالی ۲۰۲۳ یک موشک مافوق صوت دربردر از زمین پرتاب کند. این در حالی است که نیروی دریایی در حال برنامه‌ریزی برای پرتاب یک موشک از کشتی در سال ۲۰۲۵ است. نیروی دریایی استفاده از عملیات پرتاب از زیردریایی را به تقویت اندازه و قرار است به جای ۲۰۲۵ از ۲۰۲۸ آن را آزمایش کند.

تامپسون هشدار داد: چین از نظر قابلیت‌های فناوری مانند جی‌پی‌اس، ارتباطات و ماهواره‌ها «به طرزى باورنکردنى در فضا گام برداشته است». او گفت: «آنها در حال نزدیک شدن به ما هستند و اگر به همین سرعت ادامه دهند، می‌توانند در چند نسل آینده از ما پیشی بگیرند».

آغاز بهار عربی شروع رقابت ترکیه و امارات متحده عربی بود که برای نفوذ بیشتر در خاورمیانه از جبهه‌های متفاوتی حمایت می‌کردند. مصر، لیبی و مدیترانه شرقی از جمله مناطقی بود که آنکارا و ابوظبی در یک دهه اخیر رودروزی هم قرار داشتند. حضور امارات در ائتلاف عربستان اختلاف‌های ابوظبی با آنکارا را عمیق‌تر کرد و اکنون پس از یک دهه تنش، دو کشور تصمیم به بهبود روابط گرفته‌اند. «محمد بن زاید آل نھیان» ولیعهد ابوظبی امروز در سفری رسمی و به دعوت «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهوری ترکیه به این کشور خواهد رفت.

مقام‌های رسمی اماراتی هدف از این سفر را «بهبود روابط دوجانبه، راه‌های تقویت همکاری و اقدام مشترک بین دو کشور در زمینه‌های مختلف علاوه بر مسائل و آخرین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی دارای اهمیت مشترک را در محورهای گفت‌وگوی دو طرف» عنوان کرده‌اند اما بدون تردید مذاکره بر سر موضوعات پرشمار مورداختلاف دو کشور در صدر مذاکرات قرار خواهد داشت.

روابط ترکیه و امارات در سال‌های گذشته در کنار اختلاف‌ها بر سر حمایت اردوغان از اخوان‌المسلمین در مصر و نیز پشتیبانی آنکارا از دولت وفاق ملی لیبی، به دلیل حمایت ترکیه از قطر در برابر عربستان، بحران سوریه و یمن و اتهامزنی متقابل مبنی‌بر جاسوسی و عادی‌سازی روابط بین امارات و اسرائیل، شاهد تنش فزاینده‌ای بود.

سال گذشته اختلاف‌های ترکیه و امارات بر سر لیبی، یمن و عادی‌سازی روابط امارات و چند کشور عربی دیگر با اسرائیل به حدی بالا گرفت که اردوغان تهدید کرد روابط دیپلماتیک با ابوظبی را قطع خواهد کرد اما با کاهش تنش در این کشورها از شدت اختلاف ابوظبی و آنکارا نیز کاسته شد. مصالحه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس با قطر نیز سهم زیادی در آرام‌شدن روابط برتنش ترکیه و امارات داشت. درهمین‌حال روابط امارات با اسرائیل نیز به نظر می‌رسد در بهبود روابط امارات و ترکیه سهیم بوده باشد، چراکه روابط ترکیه و تل‌آویو نیز بهبود یافته است. در میان تنش‌های فراوان میان ترکیه و امارات، اختلاف بر سر اخوان‌المسلمین

ولیعهد امارات به دعوت اردوغان امروز به ترکیه می‌رود

پایان تنش ۱۰ساله

مهم‌ترین چالش میان آنکارا و ابوظبی به‌شمار می‌آید. تنش بر سر سر اخوان‌المسلمین، امر ساده‌ای نیست که ترکیه بتواند به‌سادگی از کنار آن عبور کند و مقام‌های امارات هم نمی‌توانند آن را پنهان کنند. از طرف دیگر روابط امارات با عربستان سعودی نزدیک‌ترین متحدش هم اخیرا با تنش‌هایی روبه‌رو بوده است؛ زیرا این دو کشور برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی رقابت می‌کنند و در مورد آنچه در دیگری فاجعه‌بار یمن باید انجام دهند، اختلاف‌نظر دارند. ریاض در ماه‌های گذشته سفر به امارات را به دلیل افزایش موارد ابتلا به کرونا ممنوع کرد؛ اقدامی که ناظران آن را ناشی از انگیزه سیاسی می‌دانند.

اردوغان درحالی ولیعهد ابوظبی را به ترکیه دعوت کرده که در ماه‌های اخیر در چرخشی آشکار، تلاش داشته تا رابطه خود با کشورهای عرب خاورمیانه از جمله عربستان و مصر پرقوت‌ترین این کشورها را بهبود ببخشد. تنش سیاسی میان ترکیه و امارات پس از تماس تلفنی رئیس جمهوری ترکیه و ولیعهد ابوظبی در تابستان اخیر و رایزنی دربارہ روابط دوجانبه و راه‌های تقویت آن، فروکش کرد. کمتر از دو هفته پس از این تماس تلفنی یک هیئت اماراتی به ریاست «طحنون بن زاید آل‌نھیان» مشاور امنیت ملی امارات به ترکیه سفر کرد.

یادداشت

دکترین دفاعی اروپا؛ مکمل یا رقیب ناتو؟

این ابتکار عمل باید مکمل ناتو باشد و با آن رقابت نکند. در پیش‌نویس «قطب‌نمای استراتژی» آمده است: «ما به سرعت، استحکام و انعطاف‌پذیری بیشتری برای انجام طیف وسیعی از وظایف اتحادیه اروپا در مدیریت بحران‌های نظامی نیاز داریم. ما باید بتوانیم به تهدیدات قریب‌الوقوع و در مواجهه با یک موقعیت بحرانی، واکنش سریع نشان دهیم. توان آرایش سریع قشون اتحادیه اروپا، باید بر پایه ترکیبی از نیروی زمینی، هوایی و دریایی تشکیل شود تا بسته به نوع بحران پیش‌آمده بتوان از ترکیب مورد نیاز آنها به‌سرعت استفاده کرد.»

در‌حال‌حاضر ائتلاف ناتو به رهبری آمریکا مسئولیت اصلی دفاع از اروپا را برعهده دارد و این در حالی است که کشورهای عضو اتحادیه اروپا با وجود برخورداری از سربازان بسیار آموزش‌دیده، نیروی سایبری، دریایی و هوایی و هزینه مضاعف دفاعی در ۲۷ ارتش مستقل، در انجام رزمایش‌ها و عملیات نظامی در سطح

متوسطی قرار دارند. اولین پیش‌نویس از طرح موسوم به «قطب‌نمای استراتژیک» که شبیه به «مفهوم استراتژیک» ناتو است، برای امنیت بسیار مهم است. در پیش‌نویس طرح «قطب‌نمای استراتژیک» تأکید شده که تجزیه‌گروه‌های نظامی به واحدهای کوچک‌تر می‌توانند آنها را انعطاف‌پذیرتر کنند؛ بنابراین اتحادیه اروپا نباید به دنبال تشکیل ارتشی بزرگ، کم‌تحرک و غیرمنعطف باشد.

هدف اروپا این است که تا مارس سال آینده بر سر یک سند نهایی به توافق برسند. ایتالیا و فرانسه، دو قدرت نظامی اتحادیه اروپا، از این پیش‌نویس استقبال کرده‌اند. البته دیدگاه دولت آتی آلمان در حصول توافق درمورد این طرح بسیار مهم خواهد بود. این پیش‌نویس شبیه مفهوم استراتژیک ناتو است که اهداف ناتو را مشخص می‌کند. در این پیش‌نویس هشدارى از سوی بورل مطرح شده، مبنی بر اینکه اروپا در خطر است و ائتلاف آتلانتیک شمالی (ناتو) به رهبری آمریکا همچنان به شکل اساسی مسئول دفاع مشترک از اروپا خواهد بود. به اعتقاد او،

«اروپا باید با دکترین جاه‌طلبانه به‌عنوان مبانی اقدام نظامی مشترک در خارج از کشور، ازجمله ازجمله با نیروی بحران قابل استقرار موافقت کند. همه تهدیدهایی که ما با آن روبه‌رو هستیم در حال تشدید است و ظرفیت تک‌تک کشورهای عضو اتحادیه اروپا برای مقابله با آنها کافی نیست. نمای‌دبیمی بین جنگ و صلح این روزها دیگر معتبر نیست. دیگر سفید یا سیاه نیست و طیف وسیعی از سایه‌های خاکستری وجود دارد

که موقعیت‌های رقابت، اجبار و ارباع را پوشش می‌دهد که باید به آنها پاسخ داده شود. در این دنیای بی‌رحمانه‌تر و بی‌ثبات‌تر که در آن یک بحران می‌تواند

در عرض چند ساعت به انحطاط کشیده شود

-همان‌طور که نمونه افغانستان در تابستان گذشته نشان داد- پاسخ‌ها باید چندانگنه باشد.»

خروج نظامیان آمریکا از افغانستان و عدم مشورت واشنگتن با پاریس برای تشکیل اتحادی جدید در منطقه اقیانوس هند-آرام به بحث بر سر لزوم تقویت دفاع نظامی اروپا دامن زده است. برخی

از کشورهای اروپایی بر این باورند که رویکرد واشنگتن در یک دهه اخیر نشان‌دهنده نیاز اتحادیه اروپا به «استقلال راهبردی» بیشتر است.

در مقابل گروهی دیگر از کشورهای اروپایی تأکید می‌کنند که اتحادیه اروپا در هر صورت به توانایی‌های نظامی آمریکا وابسته خواهد بود. از ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا ۲۱ کشور عضو ناتو هستند. کشورهای شرقی اروپا به طور خاص به دلیل نگرانی‌هایی که از

جهان

امارات در بخش انرژی ترکیه هستند. به گفته مقام‌های اقتصادی ترکیه، ابوظبی پتانسیل اقتصادی گسترده‌ای را در ترکیه می‌بیند. اقتصاد غیرنفتی امارات در سال گذشته بیش از شش درصد کاهش یافته است و براساس برنامه‌های ابوظبی برای جبران آن، پیش‌بینی می‌شود که اقتصاد این کشور در سال جاری بیش از پنج درصد رشد کند. نزدیک‌ترین متحد آنکارا، یعنی قطر نیز میلیاردها دلار به این کشور سرازیر کرده است.

درباره پرونده اخوان‌المسلمین هم به نظر می‌رسد سیاست‌های

اخیر آنکارا و تأثیر مناسبات جدید ترکیه در آن اثرگذار باشد. به‌خصوص جزئیات توافق میان ترکیه

و امارات ارتباط مستقیمی با سرنوشت رابطه آنکارا و اخوان‌المسلمین دارد. اخوانی‌ها در‌حال‌حاضر منتظر هستند تا ببینند ترکیه مناسبات خود با اخوانی‌ها را با

وجود نزدیکی با ابوظبی حفظ خواهد کرد یا نه. به نظر می‌رسد ائتلاف عمیق آنکارا با اخوانی‌ها و منافع راهبردی بین‌المللی ترکیه در نتیجه این ائتلاف،

در سال‌های اخیر به اندازه‌ای به موقعیت ترکیه در منطقه آسیب وارد کرده که اردوغان به‌راحتی می‌خواهد آن را با سرمایه‌گذاری چندمیلیارددلاری

امارات در این کشور معاوضه کند.

پیش از این هم رئیس جمهوری ترکیه در جریان دیدار خود با شیخ طحنون بن‌زاید از سرمایه‌گذاری

گسترده امارات در ترکیه خبر داده و گفته بود که موضوع این سرمایه‌گذاری را با طرف اماراتی

بررسی کرده است. درخصوص جزئیات و حجم سرمایه‌گذاری امارات در ترکیه گزارشی منتشر نشده است اما سرمایه‌های گسترده امارات برای

سرمایه‌گذاری در دیگر کشورها که حدود ۸۰۰ میلیارد دلار ارزیابی می‌شود، نشان می‌دهد که اقتصاد ترکیه با سرمایه‌گذاری خارجی قابل‌توجهی مواجه خواهد

بود.

آنکارا در شرایط بحران اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا و در روزهایی که شاهد اختلافات

گسترده امارات با عربستان سعودی است، تلاش دارد با وعده حمایت‌های سیاسی و بین‌الملل این کشور

را به سمت سرمایه‌گذاری‌های کلان در پروژه‌های اقتصادی خود بکشانند تا مانع از افت بیش‌ازحد ارزش

لیر ترکیه شود.

خبر	

توافق اسرائیل و اردن آب در مقابل برق

● اردن و اسرائیل توافقی تاریخی امضا کردند که به موجب آن، پادشاهی عربی اردن به همسایه غربی خود انرژی خورشیدی می‌دهد و در ازای آن آب نمک‌زدایی‌شده دریافت می‌کند.

این توافق با میانجیگری آمریکا حاصل و در جلسه‌ای در حاشیه نمایشگاه جهانی در دومی امضا شد که جان کری، فرستاده ویژه رئیس‌جمهوری آمریکا در امور زیست‌محیطی، در صدر آن بود. کری گفت: «خاورمیانه در خط مقدم بحران زیست‌محیطی است. کشورهای منطقه تنها از طریق همکاری با یکدیگر است که می‌توانند از پس ابعاد این چالش برآیند».

گفته می‌شود نیروگاه انرژی خورشیدی اردن را قرار است امارات متحده عربی بسازد؛ کشوری که سال گذشته در پی «توافق ابراهیم» روابط خود را با اسرائیل عادی‌سازی کرد. هزینه ساخت این نیروگاه هنوز معلوم نیست.

به گزارش «وام»، خیرگزاری دولتی امارات، این کشور علاوه بر میزبانی مذاکرات در دومی، خود نیز این توافق را امضا کرده و بخشی از آن است. گزارش این خیرگزاری توافق روز دوشنبه را در جهت «رسیدگی به خطر تغییرات اقلیمی و تأثیر آن بر امنیت انرژی و آب در منطقه» خواند.

کارین الحرار، وزیر انرژی اسرائیل گفت توافق اسنان و تل‌آویو «جشمگیرترین» توافق دو طرف از زمان معاهده صلح است که در سال ۱۹۹۴ بین آن دو امضا شد.

خانم الحرار که والدینش از یهودیان مراکش بوده‌اند و پیش از تولد او به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند، از اعضای حزب لیبرال «بش آتیه» به رهبری یائیر لاپید، وزیر خارجه اسرائیل است. او گفت: «مزیت این توافق نه‌فقط در شکل برق سبز یا آب نمک‌زدایی‌شده، بلکه در تقویت روابط با همسایه‌ای است که طولانی‌ترین مرز را با اسرائیل دارد».

اردن و اسرائیل هر دو در منطقه صحرایی قرار دارند. این امرن از کم‌آب‌ترین کشورهای جهان است و حتی پیش از امضای توافق صلح با اسرائیل در سال ۱۹۹۴ نیز همکاری‌هایی در زمینه آب با تل‌آویو داشت. اسرائیل هم مشکل آب دارد، اما با پیشرفت‌هایی که در زمینه فناوری نمک‌زدایی به دست آورده، امروز به صادرکننده آب شیرین بدل شده است.

خلاف اسرائیل که وسایل‌درخورد توجهی در دریای مدیترانه دارد، اردن مرز دریایی بسیار کوچکی در خلیج عقبه دارد. با افزایش دما و گسترش جمعیت، مشکل آب اردن نیز جدی‌تر می‌شود. مهم‌تر از مسئله آب اما شاید «دیپلماسی آب» باشد؛ یعنی استفاده از این همکاری برای بهبود روابط امان و تل‌آویو. بخش درخور توجهی از جمعیت اردن تبار فلسطینی دارند و ملک عبدالله دوم، پادشاه آن کشور، رابطه با اسرائیل را به «صلح سرد» تشبیه کرده است. حتی در دوران دشمنی نیز (که در دو جنگ ۱۹۴۸ و ۱۹۶۷ به مصاف یکدیگر رفتند) اسرائیل و اردن در زمینه آب همکاری می‌کردند و همین همکاری‌ها در شکل‌گرفتن معاهده صلح سال ۱۹۹۴ نقش داشت.

بخش مهمی از توافق ۱۹۹۴ این است که اسرائیل، حق نظارت اردن بر اماکن مقدس مسلمانان در بیت‌المقدس (اورشلیم) را به رسمیت می‌شناسد. موضوع روابط با اسرائیل در اردن همیشه جنجالی بوده است و مرتب تظاهرات‌های وسیعی در حمایت از فلسطینی‌ها در آن کشور برگزار می‌شود. روابط تل‌آویو با امان در دوران زمامداری بنیامین نتانیاھو، نخست‌وزیر راست‌گرای پیشین، به سردی گراییده بود و حتی وارد بحران شده بود. بنی گانتز، وزیر دفاع کنونی و نفعالی بنت، نخست‌وزیر جدید، بهبود روابط با امان را جزء پلنفرم‌های اصلی سیاست خارجی خود قرار داده‌اند.

باوجودافت شدید محبوبیت؛

بایدن در انتخابات ۲۰۲۴

شرکت می‌کند

● پس از هفته‌ها بحث درباره سلامت عقلی و جسمی جو بایدن و پیامدهای نامزدی دوباره او در انتخابات ریاست‌جمهوری آتی در ۸۲سالگی، سخنگوی کاخ سفید به گمانه‌زنی‌ها پایان داد. جو ساکی روز دوشنبه به خبرنگاران گفت تصمیم جو بایدن این است که بار دیگر نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری باشد. هنوز یک سال از دور نخست ریاست‌جمهوری بایدن سپری نشده، اما از هم‌اکنون تردیدها در حزب دموکرات درباره اینکه آیا او باید دوباره نامزد انتخابات شود، افزایش یافته است.

تولد ۷۹سالگی بایدن در روز شنبه نوشت بایدن و مشاورانش به متحدانشان گفته‌اند که او در انتخابات ۲۰۲۴ نامزد خواهد شد. این روزنامه آمریکایی در ادامه نوشت: این تصمیم با وجود نگرانی‌های فزاینده حزب دموکرات اتخاذ شده است. بایدن اخیرا برای انجام یک آزمایش پزشکی برای نخستین‌بار در تاریخ آمریکا برای مدتی کوتاه قدرت را به معاون اول خود کامالا هریس واگذار کرد. این در حالی است که در حال حاضر محبوبیت بایدن به پایین‌ترین سطح رسیده و بسیاری از نظرسنجی‌ها حاکی از آن است که اگر امروز انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار شود، به‌طور حتم جمهوری‌خواهان و احتمالاً دونالد ترامپ پیروز خواهند شد. بایدن در حال حاضر سالمندترین رئیس‌جمهور آمریکاست.